

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

5 ta' Marzu 2015 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxi indiretti – Dazji tas-sisa – Direttiva 2008/118/KE – Artikolu 1(2) – Karburant likwidu su??ett g?ad-dazju tas-sisa – Taxxa fuq il-bejg? bl-imnut – Kun?ett ta' 'g?an spe?ifiku' – Assenjazzjoni predeterminata – Organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju ta' belt"

Fil-Kaw?a C?553/13,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tallinna ringkonnakohus (L-Estonja), permezz ta' de?i?joni tal-15 ta' Ottubru 2013, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-16 ta' Ottubru 2013, fil-pro?edura

Tallinna Ettevõtlusamet

vs

Statoil Fuel & Retail Eesti AS,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn M. Ileši?, President tal-Awla, A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jaraši?nas (Relatur) u C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: Y. Bot,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?at-Tallinna Ettevõtlusamet, minn T. Pikamäe, avukat,
- g?al Statoil Fuel & Retail Eesti AS, minn C. Ginter u V. Puolakainen, avukati,
- g?all-Gvern Grieg, minn I. Bakopoulos, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Grønfeldt u L. Naaber-Kivisoo, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpreazzjoni tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 2008/118/KE, tas-16 ta' Di?embru 2008, dwar l-arran?amenti ?enerali g?ad-dazju tas-sisa u li [t]assar id-Direttiva 92/12/KEE (?U L 9, p. 12).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn it-Tallinna Ettevõtlusamet (A?enzijsa g?all-impri?i ta' Tallinn, iktar 'il quddiem l-“Ettevõtlusamet”) u Statoil Fuel & Retail Eesti AS (iktar 'il quddiem “Statoil”) dwar ir-imbors ta' taxxa fuq il-bejg? li t?allset minn din il-kumpanija matul is-snin 2010 u 2011.

II-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 1 tad-Direttiva 2008/118 jiprovdi li:

“1. Din id-Direttiva tistabbilixxi arran?amenti ?enerali fir-rigward tad-dazju tas-sisa li jaffettwa direttament jew indirettament il-konsum tal-prodotti li ?ejjin (minn hawn ‘il quddiem ‘prodotti so??etti g?ad-dazju tas-sisa’):

(a) prodotti tal-ener?ija u l-elettriku koperti mid-Direttiva 2003/96/KE [tal-Kunsill, tas-27 ta' Ottubru 2003, li tirriforma l-istruttura tal-Komunità dwar tassazzjoni fuq prodotti ta' ener?ija u elettriku, ?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 405];

[...]

2. L-Istati Membri jistg?u jimponu taxxi indiretti o?rajan fuq prodotti so??etti g?ad-dazju tas-sisa g?al finijiet spe?ifi?i, bil-kondizzjoni li dawk it-taxxi jikkonformaw mar-regoli tat-taxxa Komunitarja applikabbi g?ad-dazju tas-sisa jew g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud [iktar 'il quddiem il-‘VAT’] f'dak li jikkon?erna d-determinazzjoni tal-ba?i tat-taxxa, il-kalkolu tat-taxxa, l-impo?izzjoni tal-?las u l-monitora?? tat-taxxa, i?da ma jinkludux id-dispo?izzjonijiet dwar l-e?enzjonijiet.

[...]"

4 L-Artikolu 47(1) tad-Direttiva 2008/118 jispe?ifika fl-ewwel subparagraphu tieg?u li “[d]-Direttiva 92/12/KEE [tal-Kunsill, tal-25 ta' Frar 1992, dwar l-arran?amenti ?enerali g?all-prodotti so??etti g?ad-dazju tas-sisa u dwar i?-?amma, ?aqliq u mmonitorjar ta' dan it-tip ta' prodotti (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 179)] hija m?assra b'effett mill-1 ta' April 2010”.

5 L-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 92/12/KE kien jiprovdi li:

“Il-prodotti [su??etti g?ad-dazju tas-sisa] jistg?u jkunu so??etti g?al taxxi o?ra indiretti g?al g?anijiet spe?ifi?i, i?da dawk it-taxxi jkunu jikkonformaw mar-regoli ta' taxxa applikabbi g?ad-dazju tas-sisa u g?all-g?anijiet tal-VAT g?al dak li g?andu x'jaqsam ma' d-determinazzjoni tal-ba?i tat-taxxa, il-kalkolu tat-taxxa, il-?las tat-taxxa u l-immonitorjar tat-taxxa.”

Id-dritt Estonjan

6 Fil-ver?joni applikabbi tag?ha fil-kaw?a prin?ipali, il-Li?i dwar it-taxxi lokali (kohalike maksude seadus), tal-21 ta' Settembru 1994, kienet tippermetti b'mod partikolari lill-kollettivitajiet lokali li jistabbilixxu taxxa bil-kundizzjonijiet elenktati fl-Artikolu 8 tag?ha. Dan l-artikolu, intitolat “Taxxa fuq il-bejg?”, kien jiprovdi li:

“(1) It-taxxa fuq il-bejg? tit?allas mill-imprendituri individwali u l-persuni ?uridi?i li g?andhom

awtorizzazzjoni li jwettqu n-negożju jew li jiprovdū s-servizzi fit-territorju tal-komun jew tal-belt. It-taxxa fuq il-bejg? hija, abba?i tal-istabbiliment, im?allsa mill-kummer?janti fis-sens tal-Li?i dwar l-attività kummer?jali [(kaubandustegevuse seadus), tal-11 ta' Frar 2004], li huma rre?istrati fir-re?istru tal-attivitàjet ekonomi?i u li je?er?itaw l-attività tag?hom fis-settur tal-kummer? bl-imnut, tar-ristoranti jew tas-servizzi.

(2) It-taxxa fuq il-bejg? tin?abar fuq il-valur, fuq il-prezz tal-bejg?, tal-o??etti jew tas-servizzi mibjug?a mill-persuni taxxabbbli fit-territorju tal-komun jew tal-belt. Il-prezz tal-bejg? tal-o??etti u tas-servizzi fis-sens ta' din il-li?i g?andu jinftiehem b?ala l-valur taxxabbbli tad-d?ul mill-bejg? taxxabbbli, previst mil-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?, minbarra t-taxxa fuq il-bejg?.

(3) Ir-rata tat-taxxa fuq il-bejg? hija stabbilita mill-kunsill tal-komun jew tal-muni?ipju, i?da ma g?andhiex taqbe? il-1 % tal-valur, fil-prezz tal-bejg?, tal-o??etti u tas-servizzi msemmija fil-paragrafu 2.

[...]

(6) L-amministrazzjoni tal-komun jew tal-muni?ipju g?andha d-dritt li tag?ti l-benefi??ji u l-e?enzjonijiet fil-qasam tat-taxxa fuq il-bejg? skont il-kundizzjonijiet u l-pro?edura previsti mill-kunsill tal-komun jew tal-muni?ipju."

7 L-imsemmi Artikolu 8 t?assar b'effett mill-1 ta' Jannar 2012 u, minn din id-data, ebda taxxa fuq il-bejg? ma hija prevista fil-li?i.

8 Fis-17 ta' Di?emburu 2009, it-Tallinna Linnavolikogu (kunsill tal-muni?ipju ta' Tallinn) adotta r-Regolament Nru 45 dwar it-taxxa ta' Tallinn fuq il-bejg? (müügimaks Tallinnas). Dan ir-regolament ?ie emendat permezz tar-Regolament Nru 22 tat-Tallinna Linnavolikogu, tat-8 ta' April 2010 (iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 45”).

9 L-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 45, intitolat “Denominazzjoni u su??ett tat-taxxa”, jiprovdī li:

"(1) Taxxa fuq il-bejg? hija introdotta fil-belt ta' Tallinn permezz ta' dan ir-regolament.

(2) It-taxxa fuq il-bejg? tin?abar fuq l-o??etti u s-servizzi pprovduti minn persuna taxxabbbli li tissodisfa l-kundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 2 tar-regolament, fi stabbiliment li jinsab fit-territorju tal-belt ta' Tallinn jew derivanti minnha, lil persuna fi?ika (?lief fir-rigward ta' provvisti lil imprenditur individuali g?all-b?onnijiet tal-impri?a tieg?u) fis-setturi tal-kummer? tal-imnut, tar-ristoranti jew tas-servizzi."

10 L-Artikolu 2 tal-istess regolament, intitolat “Il-persuna taxxabbbli”, jiprovdī:

“Il-kummer?janti fis-sens tal-Li?i [tal-11 ta' Frar 2004] dwar l-attività kummer?jali li jissodisfaw kull wa?da mill-kundizzjonijiet li ?ejjin huma persuni taxxabbbli:

- 1) il-kummer?jant huwa rre?istrat fir-re?istru tal-attivitàjet ekonomi?i;
- 2) il-post tal-istabbiliment tal-kummer?jant jinsab fit-territorju tal-belt ta' Tallinn skont id-data tar-re?istru tal-attivitàjet ekonomi?i;
- 3) il-kummer?jant je?er?ita l-attività tieg?u fis-settur tal-kummer? bl-imnut, tar-ristoranti jew tas-servizzi.”

11 L-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 45 jistabbilixxi r-rata tat-taxxa fuq il-bejg? g?al 1 % tal-valur

taxxabbli tal-o??etti u tas-servizzi msemmija fl-Artikolu 1(2) ta' dan ir-regolament.

12 L-Artikolu 5 tal-imsemmi regolament, intitolat "E?enzjonijiet fiskali", jiprovdi li:

"L-o??etti u s-servizzi tan-natura li ?ejja ma humiex su??etti g?all-?las tat-taxxa fuq il-bejg?:

- 1) I-o??etti u s-servizzi mibjug?a permezz tal-kummer? elettroniku;
- 2) I-ener?ija elettrika u termali mibjug?a min-netwerk tad-distribuzzjoni, il-gass naturali kif ukoll I-ilma;
- 3) I-o??etti u s-servizzi mibjug?a matul il-vja?? bil-bastiment, bl-ajruplan, bil-ferrovija jew bix-xarabank, meta I-vja?? jibda jew jispi??a barra mit-territorju tal-belt ta' Tallinn jew meta I-bastiment, I-ajruplan, il-ferrovija jew ix-xarabank jibqa' matul il-vja?? barra mit-territorju ta' Tallinn;
- 4) kull medi?ina, mezz ta' kontra?ezzjoni, prodott sanitarju jew ta' i?jene, apparat mediku kif ukoll kull a??essorju mediku li jidher fil-lista stabbilita mir-Regolament Nru 63 tal-Ministeru tal-Affarijiet So?jali tal-4 ta' Di?embru 2006 [...];
- 5) ?ob? ming?ajr i?-?ieda ta' g?asel, ta' bajd, ta' ?obon jew ta' frott [...];
- 6) ?alib, krema tal-?alib, xorrox tal-butir, ?alib u krema mbaqqta, jogurt, kefir u ?alib u kreml o?ra iffermentati jew a?idifikati [...], ?lief fi trab, f'granuli jew ta?t forom solidi o?ra [...];
- 7) preparazzjonijiet mg?aff?in (omo?enizzati), inti?i li ji?u u?ati kemm b?ala ikel g?at-tfal ta' età baxxa [...], ?alib spe?jali g?at-trabi [...], preparazzjonijiet g?all-ikel tat-tfal ?g?ar, ippakkjati g?all-bejg? bl-imnut, ta?t forma ta' trab jew ta' likwidu [...] kif ukoll ikel g?at-tfal ?g?ar li fih ?alib u prodotti tal-?alib [...];
- 8) ?rieqi tat-trabi [...];
- 9) bastimenti, jottijiet u dg?ajjes outboard ta' tul minn 4 sa 12 metri su??etti g?al kontroll tekniku."

13 Il-muni?ipju ta' Tallinn, barra minn hekk, ?abbar b?ittra li I-bejg? ta' sigarretti kien ukoll e?entat mit-taxxa fuq il-bejg?.

14 L-Artikolu 13 tar-Regolament Nru 45 jiprovdi li dan tal-a??ar kien applikabbi b'effett mill-1 ta' ?unju 2010.

15 Fit-22 ta' ?unju 2010, it-Tallinna Linnavolikogu adotta r-Regolament Nru 39 li jemenda I-ba?it tal-belt ta' Tallinn g?as-sena 2010 u I-ewwel ba?it addizzjonali (Tallinna linna 2010. aasta eelarve muutmine ja esimene lisaelarve). Dan ir-regolament, li da?al fis-se?? fil-25 ta' ?unju 2010, emenda r-Regolament Nru 45 billi inserixxa fih I-Artikolu 91 li ?ej:

"It-taxxa fuq il-bejg? tin?abar bil-g?an tal-organizzazzjoni, fit-territorju tal-belt ta' Tallinn, tat-trasport pubbliku msemmi fl-Artikolu 6(1) tal-Li?i dwar I-organizzazzjoni tal-kollettivitajiet lokali [(kohaliku omavalitsuse korralduse seadus), tat-2 ta' ?unju 1993 (iktar 'il quddiem il-'Li?i dwar I-organizzazzjoni tal-kollettivitajiet lokali')]. Il-prodott tat-taxxa fuq il-bejg? huwa inti?, b'mod spe?ifiku, g?at-twettiq ta' dan I-g?an."

16 Fid-9 ta' Settembru 2010, it-Tallinna Linnavolikogu adotta r-Regolament Nru 46 dwar il-ba?it tal-belt ta' Tallinn g?as-sena 2011 (Tallinna Linna 2011. aasta eelarve). L-Artikolu 10 ta' dan ir-regolament u?a l-formulazzjoni tal-imsemmi Artikolu 91.

17 Fil-15 ta' Di?embru 2011, it-Tallinna Linnavolikogu adotta r-Regolament Nru 43 li jemenda r-Regolament Nru 45, billi spe?ifika li l-a??ar perijodu ta' taxxa kien ir-raba' trimestru tas-sena 2011. Mill-31 ta' Di?embru 2011, ma hemmx iktar taxxa fuq il-bejg? fil-belt ta' Tallinn, konformement mal-emenda mag?mula g?al-Li?i tal-21 ta' Settembru 1994 dwar it-taxxi lokali.

18 L-Artikolu 6(1) tal-Li?i dwar l-organizzazzjoni tal-kollettivitajiet lokali jipprovdi li:

"Il-kollettivitajiet lokali g?andhom b?ala missjoni li jorganizzaw, fit-territorju tal-komun jew tal-belt, [...] it-trasport pubbliku ?ewwa l-komun jew ?ewwa l-belt, [...] jekk it-twettiq ta' dawn il-missjonijiet ma ng?atax lil xi ?add ie?or."

19 L-Artikolu 3(2)(2) tal-Li?i dwar it-trasport pubbliku (ühistranspordi seadus), tas-26 ta' Jannar 2000, jipprovdi li:

"(2) L-g?an tal-kun?ett u tal-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku huwa li:

[...]

2) jiffavorixxi l-u?u preferenzjali tal-mezzi tat-trasport pubbliku b'paragun mal-karozzi u mal-vetturi individuali l-o?ra, u b'hekk inaqwas l-effett negattiv tat-trasport fuq l-ambjent u l-effetti l-?ieni g?as-sa??a li jirri?ultaw minnu, filwaqt li jikkontribwixxi g?all-prevenzjoni tal-in?identi tat-traffiku u tal-kon?estjoni."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

20 Kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, fost l-attivitajiet ta' Statoil jidher il-bejg? bl-imnut tal-karburant likwidu, prodott su??ett g?ad-dazju tas-sisa. Fl-20 ta' Lulju 2010, fl-20 ta' Ottubru 2010 u fil-25 ta' Jannar 2011, hija ddikjarat id-d?ul mill-bejg? li kienet wettqet permezz tal-bejg? ta' o??etti u ta' servizzi su??etti g?at-taxxa fuq il-bejg? g?ax-xahar ta' ?unju tas-sena 2010 kif ukoll g?at-tielet u r-raba' trimestri tal-istess sena rispettivamente.

21 Fit-22 ta' Settembru 2010, fis-26 ta' Ottubru 2010 u fis-7 ta' Frar 2011 rispettivamente, Statoil ippre?entat dikjarazzjonijiet rettifikattivi, li bihom naqqset mid-d?ul mill-bejg? iddikjarat tag?ha pre?edentemente id-d?ul mill-bejg? ta' prodotti su??etti g?ad-dazju fuq is-sisa. Fit-22 ta' Settembru 2010, fit-28 ta' Ottubru 2010 u fid-9 ta' Frar 2011 rispettivamente, Statoil ressjet it-talbiet g?ar-imbors ming?and l-Ettevõtlusamet.

22 Permezz ta' de?i?jonijiet tad-19 ta' Ottubru 2010, tad-9 ta' Novemburu 2010 u tal-4 ta' Marzu 2011, l-Ettevõtlusamet ?a?det dawn it-talbiet. Barra minn hekk, permezz ta' din id-de?i?joni tal-a??ar, l-Ettevõtlusamet stabbilit li, g?ar-raba' trimestru tas-sena 2010, kienet dovuta somma supplimentari minn Statoil.

23 Fid-19 ta' Novemburu 2010, Statoil ippre?entat quddiem il-Tallinna halduskohus (Qorti amministrativ ta' Tallinn) rikors inti?, essenzjalment, g?all-annullament tad-de?i?jonijiet tal-Ettevõtlusamet tad-19 ta' Ottubru u tad-9 ta' Novemburu 2010 u sabiex ji?i ornat e?ami mill-?did tat-talbiet ta'imbors tat-22 ta' Settembru u tat-28 ta' Ottubru 2010 jew ir-imbors immedjat tad-d?ul e??essiv indikat f'dawn it-talbiet g?ar-imbors. Fir-rikors tag?ha, Statoil invokat b'mod partikolari l-fatt li l-Artikolu 1(2) tar-Regolament Nru 45 kien jikser id-dritt tal-Unjoni, g?aliex kien jipponi l-?las ta' taxxa fuq il-bejg? tal-o??etti u tas-servizzi fis-settur tal-kummer? bl-imnut

ming?ajr ma kien jipprovdi e??ezzjoni g?all-bejg? ta' prodotti su??etti g?ad-dazju fuq is-sisa. Fil-5 ta' April 2011, Statoil ippre?entat quddiem din l-istess qorti rikors simili li jirrigwarda d-de?i?joni tal-Ettevõtlusamet tal-4 ta' Marzu 2011. It-Tallinna halduskohus g?aqqdet dawn ir-rikorsi.

24 Permezz ta' de?i?joni tad-19 ta' Ottubru 2011, it-Tallinna halduskohus annullat t-tliet de?i?jonijiet tal-Ettevõtlusamet i??itati iktar 'il fuq u ordnat lil din tal-a??ar sabiex tipro?edi bl-e?ami mill-?did tat-talbiet ta' rimbors inkwistjoni. Insostenn tad-de?i?joni tag?ha, it-Tallinna halduskohus invokat, essenzjalment, il-fatt li t-taxxa fuq il-bejg? ma tistax ti?i kkunsidrata li ssegwi fini spe?ifiku fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118.

25 L-Ettevõtlusamet ippre?entat appell minn din id-de?i?joni quddiem il-qorti tar-rinviju, peress li allegat b'mod partikolari li t-taxxa fuq il-bejg? tin?abar bi skop konkret, ji?ifieri l-promozzjoni tat-trasport pubbliku u t-tnaqqis, konsegwentement, tad-densità tat-traffiku fit-triq u tal-effett negattiv tieg?u fuq l-ambjent; li l-belt ta' Tallinn tu?a' l-prodott ta' din it-taxxa sabiex i??id l-kwalità tat-trasport pubbliku, u li l-imsemmija taxxa inti?a kemm li jippenalizza l-konsum ta' ?erti o??etti u servizzi li jistg?u jo?olqu spejje? so?jali jew effetti esterni negattivi kif ukoll li jiffinanzjaw servizzi ta' interess ?enerali.

26 Statoil titlob i?-?a?da tal-appell, billi ssostni b'mod partikolari li l-iskop previst fil-le?i?lazzjoni applikabqli hija l-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku, u mhux il-promozzjoni tieg?u kif l-Ettevõtlusamet sostniet.

27 It-Tallinna ringkonnakohus (Qorti tal-appell ta' Tallinn) tqis li, bil-g?an li tiprodu?i l-prova li t-taxxa mi?bura fuq il-prodotti su??etti g?ad-dazju fuq is-sisa ntu?at skont il-fini spe?ifiku indikat, l-Ettevõtlusamet ma g?andhiex tiprodu?i iktar provi minn dawk li jirri?ultaw mill-ba?it tal-belt. Hija tindika li, f'dan il-ka?, ma hemm l-ebda ra?uni li wie?ed jippre?upponi li l-ammonti li jirri?ultaw mit-taxxa fuq il-bejg? ma ?ewx u?ati skont dan l-iskop spe?ifiku.

28 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tqis li t-tassazzjonijiet li jsegwu fini spe?ifiku huma normalment u?ati sabiex jippenalizzaw il-konsum ta' ?erti o??etti u servizzi li jistg?u jo?olqu spejje? so?jali jew li jwasslu g?all-effetti esterni negattivi, b?al effetti dannu?i g?all-ambjent, jew sabiex jiffinanzjaw ?erti servizzi ta' interess ?enerali b?all-promozzjoni tat-turi?mu, tal-isport jew tal-kultura. Dan it-tip ta' taxxi huwa g?aldaqstant mekkani?mu u?at mill-awtoritajiet bil-g?an li jkollhom influenza fuq l-a?ir tal-konsumaturi billi jinkora??ixxuhom jevitaw, b'applikazzjoni ta' dawn it-taxxi g?al spejje? gravi, l-u?u ta' ?erti o??etti.

29 Madankollu, skont it-Tallinna ringkonnakohus, fid-data tad-de?i?joni tag?ha tar-rinviju, il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja ma kinitx tiprodu?i risposta ?ara dwar jekk taxxa indiretta g?al skop spe?ifiku, fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118, meta tin?abar bil-g?an tal-finanzjament ta' missjoni konkreta li hija l-obbligu tal-awtorità lokali bis-sa??a tal-li?i u li l-finanzjament ta' din il-missjoni hija ?gurata wkoll jekk din it-taxxa ma tin?abarx. F'dan ir-rigward, din il-qorti tirrileva li d-d?ul kollu miksub mit-taxxa fuq il-bejg? kien assenjat lil-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku, u dan jista' jnaqqas it-tni??is u j?id il-benesseri ?enerali.

30 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-legalità tal-?bir tal-imsemmija taxxa matul il-perijodu li matulu l-iskop spe?ifiku tal-istess taxxa ma huwiex espressament previst f'att legali, li jirreleva f'dan ir-rigward li huwa biss matul il-perijodu ta' tassazzjoni li huwa s-su??ett tat-tilwima, ji?ifieri b'effett mill-25 ta' ?unju 2010, li l-Artikolu 91 ?ie integrat fir-Regolament Nru 45.

31 Huwa f'dawn il-kundizzjonijiet li t-Tallinna ringkonnakohus idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja:

"1) Jista' jitqies li l-finanzjament tal-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju ta' awtorità

lokali huwa fini spe?ifik[u] fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva [2008/118], jekk l-awtorità lokali g?andha l-obbligu li te?egwixxi u li tiffinanzja din il-missjoni?

2) Jekk ting?ata risposta fl-affermattiv g?al din id-domanda, l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva [2008/118] g?andu ji?i interpretat fis-sens li dan jippermetti li d-dritt nazzjonali jipprevedi taxxa indiretta fuq il-bejg? ta' prodotti su??etti g?ad-dazju tas-sisa lill-konsumatur finali, u?ata biss g?all-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku, jekk l-awtorità lokali li tir?ievi t-taxxa hija obbligata torganizza t-trasport pubbliku, obbligu li hija g?andha tissodisfa irrispettivamente mill-e?istenza ta' tali taxxa indiretta, u li, fl-a??ar mill-a??ar, l-ammont tal-finanzjament tal-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku ma jiddipendix awtomatikament fuq l-ammont tat-taxxa mi?bura, peress li l-ammont li g?andu ji?i previst g?all-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku kien ?ie ddeterminat b'mod pre?i?, b'mod li, jekk it-taxxa indiretta tipprodu?i iktar d?ul, il-mezzi finanzjarji l-o?ra previsti mill-awtoritajiet pubbli?i g?all-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku huma konsegwentement imnaqqa u li, g?all-kuntrarju, jekk it-taxxa fuq il-bejg? tipprodu?i inqas d?ul, l-awtorità lokali g?andha, bil-g?an li torganizza t-trasport pubbliku, konsegwentement i??id il-mezzi finanzjarji l-o?ra, filwaqt li huwa madankollu possibbli, f'ka? ta' diver?enza bejn il-previ?jonijiet u t-taxxi effettivamente mi?bura, li ji?i emendat l-ammont tal-ispejje? g?all-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku permezz ta' emenda tal-ba?it tal-awtorità lokali?

3) Jekk ting?ata risposta fl-affermattiv g?al din id-domanda, l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva [2008/118] g?andu ji?i interpretat fis-sens li dan jippermetti li l-prodotti su??etti g?ad-dazju tas-sisa jkunu wkoll su??etti g?al taxxa indiretta li l-u?u tag?ha huwa [ddeterminat] wara l-istabbiliment tal-obbligu ta' ?las ta' din it-taxxa?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tieni domanda

32 Permezz tal-ewwel u tat-tieni domanda tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118 g?andux ji?i interpretat fis-sens li jippermetti li ji?i kkunsidrat li taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn ti?i imposta fuq il-bejg? bl-imnut ta' karburant likwidu su??ett g?ad-dazju tas-sisa, issegwi fini spe?ifiku fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni meta hija inti?a li tiffinanzja l-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju tal-awtorità li timponi din it-taxxa, li din l-awtorità, irrispettivamente mill-e?istenza tal-imsemmija taxxa, g?andha l-obbligu li te?egwixxi u tiffinanzja din l-attività u li d-d?ul minn din it-taxxa jintu?a esklu?ivamente g?at-twettiq ta' din l-attività.

33 Prelimarjament, g?andu ji?i rrilevat li mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-kaw?a prin?ipali, li ma tirrigwardax it-taxxa fuq il-bejg? ?lief sa fejn din ?iet imposta fuq il-bejg? bl-imnut ta' karburant likwidu, tibba?a fuq il-premessu mhux ikkontestata li dan il-prodott jaqa' ta?t il-kun?ett ta' "prodott su??ett g?ad-dazju tas-sisa" fis-sens tal-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 2008/118. Jekk ikun il-ka?, il-qorti tar-rinviju g?andha tivverifika dan il-punt. Fi kwalunkwe ka?, peress li huwa l-obbligu tal-Qorti tal-?ustizzja li tidde?iedi fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet ta' fatt u ta' li?i li huma esposti fid-de?i?joni tar-rinviju (ara s-sentenzi B., C?306/09, EU:C:2010:626, punt 47, u Kastrati, C?620/10, EU:C:2012:265, punt 38), hija ser ta??etta, f'dan il-ka?, l-istess premessa g?all-fini tal-anali?i tag?ha.

34 Barra minn hekk, g?alkemm id-Direttiva 2008/118, applikabbi biss *ratione temporis* fil-kaw?a prin?ipali, ?assret u ssostitwit id-Direttiva 92/12 b'effett mill-1 ta' April 2010, mill-kliem tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118 u tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 92/12 jirri?ulta li l-kontenut ta' dawn id-dispo?izzjonijiet ma huwiex, essenzjalment, differenti. G?andu ji?i dedott minn dan li l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar din id-dispo?izzjoni tal-a??ar tibqa' applikabbi fir-rigward l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118.

35 Skont qari flimkien tal-Artikolu 1(1) u 1(2) ta' din id-direttiva tal-a??ar, il-prodotti su??etti g?ad-dazju tas-sisa skont l-imsemmija direttiva jistg?u jkunu s-su??ett ta' taxxa indiretta minbarra d-dazju tas-sisa stabbilita minn din id-direttiva jekk, minn na?a, din it-taxxa tin?abar g?all-fini wie?ed jew g?al diversi fini spe?ifi?i u jekk, min-na?a l-o?ra, hija tosserva r-regoli ta' tassazzjoni tal-Unjoni applikabbi g?ad-dazju tas-sisa jew g?all-VAT g?al dak li g?andu x'jaqsam mad-determinazzjoni tal-ba?i tat-taxxa, il-kalkolu tat-taxxa, il-?las tat-taxxa u l-immonitorjar tat-taxxa, dawn ir-regoli ma jinkludux id-dispo?izzjonijiet dwar l-e?enzjonijiet.

36 Dawn i?-?ew? kundizzjonijiet, li huma inti?i sabiex jipprevjenu t-taxxi indiretti addizzjonali milli indebitament jostakolaw il-kummer?, hekk kif jirri?ulta mill-istess kliem tal-Artikolu 1(2) tal-istess direttiva, g?andhom natura kumulattiva. (ara, b'anal?ija, is-sentenza Transportes Jordi Besora, C?82/12, EU:C:2014:108, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

37 Fir-rigward tal-ewwel minn dawn il-kundizzjonijiet, l-unika wa?da msemmija mid-domandi mag?mula, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li fini spe?ifiku fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118 huwa skop differenti minn dak purament ba?itarju (ara, b'anal?ija, is-sentenzi II?Kummissjoni vs Franza, C?434/97, EU:C:2000:98, punt 19, kif ukoll Transportes Jordi Besora, EU:C:2014:108, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

38 Madankollu, peress li kull taxxa g?andha ne?essarjament skop ba?itarju, is-sempli?i fatt li taxxa g?andha g?an ba?itarju ma jistax, b?ala tali, ?lief sabiex i?a??ad lill-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118 minn kull sustanza, ikun suffi?jenti biex teskludi li din it-taxxa tista' tkun ikkunsidrata li g?andha wkoll fini spe?ifiku fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni (ara, b'anal?ija, is-sentenza Transportes Jordi Besora, EU:C:2014:108, punt 27 u l-?urisprudenza ??itata).

39 B'hekk, jekk l-assenazzjoni predeterminata tar-rikavat minn taxxa g?all-finanzjament mill-awtoritajiet re?jonali ta' kompetenzi lilhom ittrasferiti mill-Istat jista' jkun fattur li g?andu jittie?ed inkunsiderazzjoni sabiex ti?i identifikata l-e?istenza ta' fini spe?ifiku, tali assenazzjoni, li tirri?ulta minn sempli?i metodu ta' organizzazzjoni interna tal-ba?it ta' Stat Membru, ma tistax, b?ala tali, tikkostitwixxi kundizzjoni suffi?jenti f'dan ir-rigward, peress li kull Stat Membru jista' jidde?iedi li jimponi, irrispettivamente mill-g?an imfitteq, l-assenazzjoni tar-rikavat minn taxxa g?all-finanzjament ta' infiq spe?ifi?i. F'ka? kuntrarju, kull skop jista' ji?i kkunsidrat b?ala spe?ifiku fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118, li j?a??ad id-dazju tas-sisa armonizzat stabbilit minn din id-direttiva minn kull effettività u jmur kontra l-prin?ipju li jg?id li dispo?izzjoni derogatorja b?al dan l-Artikolu 1(2) g?andu ji?i interpretat b'mod strett (ara, b'anal?ija, is-sentenza Transportes Jordi Besora, EU:C:2014:108, punti 28 u 29 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

40 G?aldaqstant, l-e?istenza ta' fini spe?ifiku fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni ma tistax ti?i stabbilita bl-assenazzjoni biss tad-d?ul tat-taxxa meqjusa g?all-finanzjament ta' spejje? ?enerali li huwa l-obbligu tal-awtorità pubblika f'qasam partikolari. Fil-fatt, fil-ka? kuntrarju, l-imsemmi allegat fini spe?ifiku ma jistax ji?i sseparat minn skop purament ba?itarju.

41 Sabiex l-assenazzjoni predeterminata tar-rikavat minn taxxa li tolqot prodotti su??etti g?ad-dazju tas-sisa jippermetti li ji?i kkunsidrat li din it-taxxa ssegwi fini spe?ifiku fis-sens tal-istess dispo?izzjoni, huwa rilevanti li t-taxxa inkwistjoni tfitteq, hija stess, li ti?gura t-twettiq tal-fini

spe?ifiku invokat, u g?aldaqstant li te?isti rabta diretta bejn l-u?u tad-d?ul tat-taxxa u l-imsemjni fini spe?ifiku (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Transportes Jordi Besora, EU:C:2014:108, punt 30).

42 Fl-assenza ta' tali assenjazzjoni predeterminata tad-d?ul, taxxa li tolqot prodotti su??etti g?ad-dazju tas-sisa g?andha biss titqies li ssegwi fini spe?ifiku fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118 jekk din it-taxxa kienet ma?suba, f'dak li jirrigwarda l-istruttura tag?ha, b'mod partikolari l-ba?i taxxabbi jew ir-rata ta' taxxa, b'tali mod li taffettwa l-a?ir ta' persuni taxxabbi f'sens li tippermetti t-twettiq tal-fini spe?ifiku invokat, pere?empju billi tintaxxa b'mod sinjifikattiv il-prodotti kkunsidrati sabiex tiskora??ixxi l-konsum tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Transportes Jordi Besora, EU:C:2014:108, punt 32).

43 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li d-d?ul tat-taxxa fuq il-bejg?, barra minn hekk, li huwa mi?bur fuq il-parti l-kbira tal-o??etti u tas-servizzi mibjug?a lill-konsumaturi finali fit-territorju tal-belt ta' Tallinn, ?ew assenjati mill-belt ta' Tallinn g?all-finanzjament tal-e?er?izzju minn din tal-a??ar tal-kompetenza tag?ha fil-qasam tal-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju tag?ha, kompetenza li hija ddelegata lilha permezz tal-Artikolu 6(1) tal-Li?i dwar l-organizzazzjoni tal-kollettivitajiet lokali, u ?ew u?ati esklu?ivamente g?al dan il-fini.

44 G?alkemm dan il-fatt jista' effettivamente ikun fattur li g?andu jittie?ed inkunsiderazzjoni sabiex ti?i identifikata l-e?istenza ta' fini spe?ifiku fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118, skont l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja mfakkra fil-punt 39 ta' din is-sentenza, g?andu madankollu ji?i kkonstatat li din l-assenjazzjoni hija marbuta ma' spejje? ?enerali li huma l-obbligu tal-belt ta' Tallinn, irrispettivamente mill-e?istenza tat-taxxa inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. Issa, dawn l-ispejje? ?enerali jistg?u ji?u ffinanzjati mir-rikavat tat-taxxi ta' kull natura. G?aldaqstant, l-fini spe?ifiku invokat, ji?ifieri l-finanzjament tal-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju tal-belt ta' Tallinn, ma jistax ji?i sseparat minn skop puramente ba?itarju.

45 Barra minn hekk, anki billi ti?i kkunsidrata b?ala stabilita, minn na?a, l-allegazzjoni tal-Ettevõtlusamet u tal-Gvern Grieg li tipprovi, essenzjalment, li t-taxxa fuq il-bejg?, sa fejn ti?i imposta fuq il-karburanti likwidu su??etti g?ad-dazju tas-sisa, g?andha l-g?an, permezz ta' organizzazzjoni effi?jenti tat-trasport pubbliku, li tipprovi protezzjoni tal-ambjent u tas-sa??a pubblika kif ukoll, min-na?a l-o?ra, li ma hijiex fir-rigward hemm ukoll ta' sempli?i infiq ?enerali li jista' ji?i ffinanzjat minn d?ul minn taxxi ta' kwalunkwe tip (ara, f'dan is-sens, fir-rigward ta' infiq fis-sa??a in?enerali, is-sentenza Transportes Jordi Besora, EU:C:2014:108, punt 31), g?andu ji?i rrilevat li l-li?i nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tipprovi ebda mekkani?mu ta' assenjazzjoni predeterminata tad-d?ul ta' din it-taxxa, sa fejn ti?i imposta fuq il-karburanti likwidu su??etti g?ad-dazju tas-sisa, g?al dawn l-g?anijiet ambjentali jew tas-sa??a pubblika. F'dan ir-rigward, is-sempli?i assenjazzjoni tad-d?ul inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?all-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku ma tistax ti?i kkunsidrata li tippermetti li ti?i stabilita rabta diretta, fis-sens tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja mfakkra fil-punt 41 ta' din is-sentenza, bejn l-u?u tad-d?ul tal-imsemija taxxa u dawn l-g?anijiet ambjentali u ta' sa??a pubblika.

46 Barra minn hekk, mill-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja ma jirri?ultax u, barra minn dan, ma ?iex sostnut fl-osservazzjonijiet bil-miktub ippre?entati quddiemha, li t-taxxa fuq il-bejg?, sa fejn ti?i imposta fuq il-karburanti likwidu su??etti g?ad-dazju tas-sisa, tissodisfa l-kundizzjonijiet imfakkra fil-punt 42 ta' din is-sentenza, ji?ifieri li hija ma?suba, fir-rigward tal-istruttura tag?ha, b'mod li tiddiswadi l-persuni taxxabbi li ju?aw dawn il-karburanti jew li tinkora??ihom li jadottaw a?ir li l-effetti tieg?u jkunu inqas dannu?i g?all-ambjent jew g?as-sa??a pubblika minn dak li dawn il-persuni taxxabbi jadottaw fl-assenza tal-imsemija taxxa.

47 Mill-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti jirri?ulta li r-risposta g?all-ewwel u t-tieni domandi g?andha tkun li l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva 2008/118 g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jippermettix li ji?i kkunsidrat li taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn ti?i imposta fuq

il-bejg? bl-imnut ta' karburant likwidu su??ett g?ad-dazju tas-sisa, issegwi fini spe?ifiku fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni meta hija inti?a li tiffianzja l-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju tal-awtorità li timponi din it-taxxa u li din l-awtorità, irrisspettivamente mill-e?istenza tal-imsemmija taxxa, g?andha l-obbligu li te?egwixxi u tiffianzja din l-attività anki jekk id-d?ul minn din it-taxxa jantu?a esku?ivament g?at-twettiq ta' din l-attività. L-imsemmija dispo?izzjoni g?andha, konsegwentement, ti?i interpretata fis-sens li tipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tistabbilixxi din it-taxxa fuq il-bejg? bl-imnut ta' karburant likwidu su??ett g?ad-dazju tas-sisa.

Fuq it-tielet domanda

48 Fid-dawl tar-risposta mog?tija g?all-ewwel u g?at-tieni domandi, ma huwiex ne?essarju li ting?ata risposta g?at-tielet domanda.

Fuq l-ispejje?

49 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, ll-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 1(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 2008/118/KE, tas-16 ta' Di?embru 2008, dwar l-arran?amenti ?enerali g?ad-dazju tas-sisa u li j?assar id-Direttiva 92/12/KEE, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jippermettix li ji?i kkunsidrat li taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn ti?i imposta fuq il-bejg? bl-imnut ta' karburant likwidu su??ett g?ad-dazju tas-sisa, issegwi fini spe?ifiku fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni meta hija inti?a li tiffianzja l-organizzazzjoni tat-trasport pubbliku fit-territorju tal-awtorità li timponi din it-taxxa u li din l-awtorità, irrisspettivamente mill-e?istenza tal-imsemmija taxxa, g?andha l-obbligu li te?egwixxi u tiffianzja din l-attività anki jekk id-d?ul minn din it-taxxa jantu?a esku?ivament g?at-twettiq ta' din l-attività. L-imsemmija dispo?izzjoni g?andha, konsegwentement, ti?i interpretata fis-sens li tipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tistabbilixxi din it-taxxa fuq il-bejg? bl-imnut ta' karburant likwidu su??ett g?ad-dazju tas-sisa.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Estonjan.